

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про затвердження плану дій для подолання кризової ситуації
на ринку нафти та нафтопродуктів України»
(далі – проєкт акта)

1. Мета

Проєкт акта підготовлено на виконання Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (далі – Закон) з метою розробки та впровадження ефективних заходів для забезпечення стійкості ринку нафти та нафтопродуктів та стабільності постачання нафтопродуктів в Україні в умовах кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З лютого 2011 року Україна є повноправним членом Договору про заснування Енергетичного Співтовариства (ЕНС). Правова база та зобов'язання, які передбачаються в рамках ЕНС, повинні стати важливою допомогою для України на шляху реформ, оскільки вона охоплює точну програму законодавчої та регуляторної реформи, у тому числі у сфері організації ринків, конкуренції, регуляторних принципів та прозорості.

У жовтні 2012 року пакет зобов'язань ЕНС було розширено з метою включення Директиви Ради ЄС 2009/119/ЄС від 14.09.2009, яка зобов'язує держави-члени підтримувати мінімальні запаси сирової нафти та/або нафтопродуктів.

Пунктом п'ятим частини другої статті 4 Закону передбачено, що Кабінет Міністрів України, затверджує план дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України (далі – План дій).

Частиною третьою статті 4 Закону передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, зокрема, здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Затвердження Плану дій дозволить виконати взяті Україною зобов'язання відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони в частині виконання зобов'язань, передбачених Директивою Ради ЄС 2009/119/ЄС від 14.09.2009 стосовно підтримання мінімального рівня резервів сирової нафти та/або нафтопродуктів в частині забезпечення наявності процедур і вжиття таких заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити своїм компетентним органам швидко, ефективно та прозоро вивільнити деякі або всі свої мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів у випадку суттєвих перебоїв у постачанні, а також запровадити загальні чи спеціальні обмеження на споживання відповідно до розрахункового дефіциту, зокрема шляхом розподілу нафтопродуктів за певними групами споживачів на пріоритетній основі.

Також відповідно до Директиви Ради ЄС 2009/119/ЄС держави-члени повинні в будь-який час мати плани на випадок непередбачених ситуацій, які мають бути реалізовані на випадок значного перебою в постачанні, і передбачити

організаційні заходи, які необхідно вжити для реалізації цих планів.

З огляду на необхідність реалізації визначених Законом та Директивою Ради ЄС 2009/119/ЄС завдань Міненерго підготовлено проєкт акту.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акту пропонується затвердити План дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України, що дозволить виконати вимогу Закону та Директиви Ради ЄС 2009/119/ЄС.

План дій спрямований на забезпечення енергетичної безпеки країни, зменшення впливу кризових ситуацій на господарство та благополуччя населення, та є важливим для функціонування економіки, підтримки життєвого рівня громадян та забезпечення національної безпеки.

Проєктом акту передбачається визначити:

1) механізми використання результатів моніторингу ринку нафти та нафтопродуктів, аналізу факторів, тенденцій, додаткових чинників, що впливають на стан забезпечення нафтою та нафтопродуктами споживачів України;

2) механізми розрахунку показників та індикаторів стану ринку нафти та нафтопродуктів для виявлення ознак настання кризової ситуації;

3) рівнів кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів;

4) процедури прийняття рішень щодо запровадження і припинення дії кризової ситуації;

5) систему заходів (організаційних, економічних, регуляторних, інформаційних тощо) подолання кризових ситуацій рівня попередження та рівня надзвичайної ситуації;

6) процедури обміну інформацією;

7) перелік завдань та дій учасників кризової ситуації під час кризової ситуації, зокрема операторів, суб'єктів ринку та відповідальних зберігачів щодо розкриття та поновлення обсягів нафти та нафтопродуктів зі складу мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів (далі – мінімальні запаси) відповідно до статті 19 Закону, у тому числі обов'язки щодо взаємодії з Міненерго;

8) завдання та повноваження Кабінету Міністрів України, Міненерго, а також інших суб'єктів владних повноважень, уповноважених брати участь у подоланні кризової ситуації;

9) орган, особу або групу осіб (Кризовий комітет), відповідального за координацію та управління кризовою ситуацією та умови його діяльності;

10) механізм додаткового моніторингу на регіональному та місцевому рівні за виконанням заходів для подолання кризової ситуації;

11) механізми співпраці з відповідальними органами інших держав, зокрема Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, на випадок виникнення кризової ситуації.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»;

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біостанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;

Закон України «Про захист персональних даних»;

Закон України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»;

постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 № 373 «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах»;

постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

розпорядження Кабінету Міністру України від 06.06.2018 № 497-р «Про затвердження плану заходів з реалізації етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)» Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність»;

наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18.02.2020 № 275 «Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових матеріальних та/або фінансових витрат з державного та/чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови, як державної, а також сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація розпорядження дозволить створити механізм розробки та впровадження ефективних заходів для забезпечення стійкості ринку нафти та нафтопродуктів та стабільності постачання нафтопродуктів в Україні, зокрема шляхом використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в умовах кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

Міністр енергетики України

_____ 2024 року

Герман ГАЛУЩЕНКО